

4 උපසරුග

නිපාත හැරුණු කොට අව්‍යය පදවලට ඇතුළත් අනෙක් පද විශේෂය නම් උපසරුග සි. උපසරුග යන පද විශ්‍යයට අනුව 'මූලින් සිට වැළද ගැනීම' යනු උපසරුග යන්හෙහි අර්ථය සි. උපසරුග පද ඒ හා බැඳෙන නාම පදයට හෝ ක්‍රියාපදයට මූලින් එක් කොට ලියනු ලැබේ.

- ◆ දුදන දනා ගිනිපුපුරක් වැනි ය.
- ◆ අහස් කුසට තැනි වෙසක් සඳ ලොව එකළු කරමින් සුදිලෙයි.

මෙහි මුළු වැකියේ සඳහන් දුදන යන වචනය සැදී ඇත්තේ දන යන නාම පදයට මූලින් "දු" යන උපසරුග පදය එක් විමෙනි. එවිට "ඡන" යන අර්ථය ඇති "දන" නාමය දුර්ජන වශයෙන් වෙනස් වෙයි. දෙවන වැකියේ සඳහන් සුදිලෙයි යන වචනය සැදී ඇත්තේ දිලෙයි යන ක්‍රියා පදයට මූලින් "සු" යන උපසරුග පදය යෙදිමෙනි. එවිට (වැඩි) මනා දිලිසීමක් පිළිබඳ ව කියවෙයි.

මේ අයුරින් නාම පදයකට
හෝ ක්‍රියා පදයකට මූලින් සිට
එහි අර්ථයට බලපෑම් කරන පද
උපසරුග
පද යනුවෙන් හැදින්වේ.

උපසරුග පද නාම පදයක හෝ ක්‍රියා පදයක මූලින් යෙදී එහි අර්ථයට ආකාර කිහිපයකින් බලපෑම් කරයි.

පදයේ අර්ථය වෙනස් කරයි	වි + ගේඟ	= විශේෂ
පදයේ අර්ථය වැඩි කරයි	සු + පිරිසිදු	= සුපිරිසිදු
එම අර්ථය ම ලබා දෙයි	ස + තුවු	= සතුවු

සිදන් සගරාවේ උපසරුග 20ක් දක්වා ඇත.

ප	පර	අව	ස	අනු	
නි	දු	වි	අ	ඇදී	සු
ඛ්‍රී	උප	ඇප	පස	පිලි	
අනි	පිරි	උප	ස	සි	
අති	සි		සි		

සංස්කෘත පාලි භාෂාවලින් එක් වූ උපසර්ග ද ඇත.

නිර දුර ප ප්‍රති දුශ්

අහි සං අධි නිෂ්

පරා

ත්‍රියාකාරකම 4.1

- i. පහත මේදයේ ඇති උපසර්ග සහිත පද සියල්ල තෝරා ලියන්න. උපසර්ග වෙන් කොට දක්වන්න.

වන මැදට පිවිසෙන් ම සියෝතුන්ගේ ඉමිහිර නදින් දෙසවන් සුපිණුය වී ගියේ ය. විවක ඒ හඩ අප ව සාදරයෙන් පිළිගන්නට නැගුවාක් මෙන් විය. අහිංසක බවින් සුසැදි මුව රු අප අධියස පෙති පෙනී සිටියේ අපෙන් ඔවුනට හිරහුරයක් තොවන නිසා ය. වනයේ තැකින් තැන සුපුහුවීන පුෂ්පයන්ගේ සුගන්ධයෙන් අප සිත් ප්‍රබෝධවන් විය. කෙමියෙන් ගිලිපුණු රෝන් සුන් රගත් මද සුළග අපට පවත් සලන්නාක් මෙන් විය. සොබා සොදුරු මැණියන්ගේ අපුරු නිරමාණයක් වූ වනය මෙතරම් අතිසුන්දර බව මෙතුවක් කල් අප තොදුන සිටියේ අප තුළ වූ දුරවබෝධය නිසා දැයි සිතේ.

- ii. පරා, අව, අප, අධි, සං, නි, සු, අනු, ප්‍රති, අහි යන උපසර්ග සහිත පද යොද වාක්‍ය දහයක් නිරමාණය කරන්න.

